

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Jncipit solemne opus expositionis Euangeliorum
dominicalium tocius anni reuerendi magistri Alberti de
Padua ordinis frat[rum] heremitaru[m] sancti Augustini**

Albertus <de Padua>

VI me, 1480

D[omi]nica prima post penth[ecostes].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30888

I
eamus hinc. Ecce quō dilectio p̄ris euz impellebat ad mortem
vt mandatū ipsius impletet. accedens sponte ad locū ubi tra-
dendus erat surgam⁹ ⁊ nos p̄ sp̄m̄ sc̄m̄. eleuando mentē nr̄az
ad celestia. ⁊ eamus hinc deueniēdo ista transitoria. ⁊ figamus
desideriū ⁊ amorē cōdis nr̄i ad sup̄nā illaz ciuitatez Jhr̄lm. cu-
ius p̄ sp̄m̄ sc̄m̄ ciues facti sumus. qz nō habem⁹ hic manētē ci-
uitatem. s̄ futurā inq̄rimus. qd̄ ipse nobis prestare dignetur ⁊c
Dominica de trinitate. Introductio ser-
monis quinquagesimi. A

Om̄i venerit pacificus quem ego mittā vobis a
p̄re sp̄m̄ veritatis q̄ a p̄re p̄cedit ⁊c. Jo. 15. de
hac re vt dicit Aug. 1. de trim. summa ⁊ excellen-
tissima cū modestia et timore agendū est. et at-
tendissimis aurib⁹ ⁊ deuotis audiedū ubi q̄rit
vnitas trinitatē p̄ris ⁊ filij ⁊ sp̄s sc̄m̄ qz nec piculosi⁹ alicui errat
nec laboriosius aliqd̄ querit. nec fructuosius aliqd̄ inuenit. ad
cuius noticiā fides est necessaria. qz vt idem dicit. mentis hu-
mane inualida ades. ⁊ tā excellenti luce nō figit. nisi p̄ iusticiā
fidei nutrita vegetet. s̄ hec omnia vt idē dicit m. 15. de trim. p̄-
catione melius q̄ disputatōe habent. vñ ad ipsā trinitatē que
deus est. de qua locuti sumus deuotō accedam⁹ cōde postulan-
tes. vt sui noticiā nobis infundat. qd̄ vt asseq̄ mereamur. vbi
dei genitricē p̄ nobis intercedere deprecemur dicētes. aue Maria
Require sermonē infra octuā ascēsiōis qz hoc idē euāgelium
expositum est supra ⁊c.

Unica prima post penth. Prima pars

Stote misericordes sicut ⁊ pater v̄r misericors ē
lu. 6. h̄ idē legit mat. 7. ⁊ et mar. 4. modici de h̄
hētur Si nulla esset indigēcia. nulla etiā esset
misericōdi necessitas nūc vero qz multis miseris
inuoluimur. oportet vt miseramur alter alteri⁹
nec etiā expectam⁹ vt nr̄i misereant irōnabilia aīalia q̄ sui tā-
tum adiuuicem miserent. ad opus aut̄ mie hortatur nos deus
in p̄nti euangelio. quod in tres partes diuiditur. nam in p̄ma
ostendit in quib⁹ op̄rib⁹ mīa sit tenenda In secunda vō q̄n-
to p̄mio sit remuneranda. ibi. mensurā bonaz ⁊c. In tertia at̄
quo ordine cōrectio alterius sit faciēda. ibi. dicebat at̄ illis ⁊c.

B Circa p̄mū. q̄nqz tangit. Primo in generali p̄ponit
misericordie mandatū. d. estote misericordes: mīa in duobus

Sermo

consistit. s. in passione miserie primi. et in subsidio beneficii. vñ
 Aug. li. de officialib. mia inquit est adolentis affectus animi.
 cū additamento beneficii. vt apatiatur primo. et largiamur de
 proprio: sicut et p̄r vester misericors est: ecce mie forma et exem-
 plum. p̄r em̄ n̄r deus ipse est. cui dicimus p̄r n̄r qui es in celis.
 Deut. 33. nūquid nō ipse est p̄r tuus. et istius p̄ris miserationes
 sūt sup omnia opa eius. qz vt dicit Isat. 5. ipse soles suū facit
 oriri sup bonos et malos. et pluit sup iustos et iniustos. si igit̄
 dei filij sumus. oportet euz in opib. mie imitari. Die. 3. p̄rem
 vocabis me. et post me ingredi nō cessabis. Eph. 5. imitatores
 dei estote. sicut filij carissimi. miserendo at̄ istius p̄ris filios nos
 comprobam⁹. vñ Cirillus dicit. magnū est p̄comiū pietatis. red-
 dit em̄ hxc virtus nos deo conformes. et quasi qdam signa subli-
 mis nature n̄ris impmit aia b. C Nota qz liz debeam⁹
 conari assimilari deo in ope mie qntū possum⁹. nō possum⁹ tñ
 attingere ad hoc. qz tāta sit in nobis mie p̄ficio qnta in deo est
 excedit em̄ dei mia n̄ram Primo qdem in liberalitate. qz vt di-
 cit Aug. 13. asel. ex n̄ra infirmitate apatiatur ad subueniendū
 indigentib. sicut illis opitulantes. quēadmodū nos vellem⁹
 nobis opez ferri. si eodē modo indigerim⁹. deus vero qui bono-
 rum n̄roz non eget libere miseret. nam iō n̄ri miseret. qz tales
 nos fecit qui misereri indigeamus. Secūdo excedit in puritate qz
 mie dei nullus est admixt⁹ dolor. nos vero sic miseremur. vt do-
 leamus miserendo. vñ Aug. 3. asel. tu dñe qui longe alte et
 purius amas animas q̄ nos. incorruptibili⁹ misereris quo nul-
 lo dolore laetiaris. Tercio excedit in prioritare. ante q̄ em̄ pos-
 sem⁹ alterutrū misereri. aut etia nobisip̄is ipse misert⁹ est n̄ri
 quia cū ad huc nihil essemus scdm magnā miam suam elegit
 nos ante secula. et p̄destinavit in gloriā suā. et de nihilo pro-
 duxit adesse. Quarto excedit pietate. quia tanta fuit eius pie-
 tas. vt etiā peccantes non desereret. sed in n̄ram redemptionē
 filium misit. vñ Ambro. libro de vita beata. considera inqt
 patris affectum quod pietatis est q̄li morituri filij suscepit peri-
 culum quasi orbitatis haurit dolorem ne tibi periret fructus re-
 demptionis. tantū fuit domino studium tue salutis Quinto ex-
 cedit diuturnitate quia adhuc post tantę pietatis precium mltē
 miserationibus nos adiuuat. et vt dicit Bern. in sermone. 5.
 sūt dei mie. q̄s qlibet i seip̄o facile inueniet. p̄ma qz a multis
 p̄ctis nos custodit. i q̄ possem⁹ incidere sic em̄ i mltis offēdim⁹
 ita nisi optia dei petas succurrisset. i alia poteramus incidere.
 Scda misericordia ē q̄ sermone explicari nō pōt. q̄ libera q̄ be-

magna. q̄ gratuita. qz dūz peccam⁹ ipse dissilat. nō cōtinemus
 a scelerib⁹ a ipse abstinēt a verberib⁹. plangam⁹ multo tpe mi
 q̄tat ē. a ipse benign⁹ dilatat pietatē. Tercia qz ipse cor nrm vi
 sitat. a ita imutat vt amara fiant q̄ male dulcia prius erāt. Vñ
 Aug. 9. c̄. xps deus adiutor me⁹ et redeptor meus q̄ suaue
 mihi subito factū ē carere suauitatib⁹ nugaz meaz. a q̄s amit
 tere metus fuerat. iam dimitte gaudiū erat. eijcebas em̄ eas a
 me. tu vā a sūma suauitas eijcebas a intrabas p eis oī volup
 tate dulcor. h̄ non carni a sanguini. oī lux clarior. oī secreto in
 timior. oī honore sublimior. h̄ non sublimib⁹ in se. Quarta ē q̄a
 penitentes nos misericordiē suscipit. sicut p̄ filiūz p̄digū ad se
 venientes obuians recepit. mia motus sup eum. Q̄nta qz p̄stat
 v̄tutem cōtinendi deinceps. a emendac⁹ viuendi. ne rediūz
 peccam⁹. Sexta est qz donat gr̄az p̄merendi. qua sc̄te a iuste vi
 uamus. Septia qz nobis indignis a pctōib⁹ dat sp̄ez obtinē
 di p̄ quā vsq̄ ad celestia speranda p̄sumim⁹. Est et alia mia q̄
 omnes p̄ditas cōfirmat a complet. qz cūz oēs nre iusticie non
 sint adigne ad futuram gl̄iam. non ex opib⁹ iusticie q̄ facimus
 nos. h̄ fm magnā misericōdiam nos saluat post mortē in vitam
 eternam. ¶ Secōdo ponit vnum circa qd maxime atten
 denda est mia. a illud est iudiciū de quo dicit: nolite iudicare
 non phibetur iudiciū misericōdie quo subuenit paupib⁹ a oppres
 sis. et redditur unicuiq̄ quod suū est. de quo ps̄. iudicate ege
 no et pupillo. hūilem et paupem iusticate. hoc enim est opus
 maxime misericōdie. Sed multiplex iudiciū prohibet. primū est iu
 ditiū arrogancie de seipso. quo aliquis iudicat se dignū esse
 gr̄cis datis. aut maiorib⁹. a in dignū esse pati mala que su
 stinet. Secōdo phibet iudiciū iactancie quo aliqui vt dīc Cris
 non ex beniuolentia. h̄ p iactantiaz sue iusticie xp̄iani xp̄ianos
 despiciunt. Tercio phibet iudiciū pprietatis. qz vt dīc Cris
 Judicandus est proximus. si peccat in deum. si vero in nos pec
 cat. sine iudicio dimittendum est ei. vt deus nobis peccantib⁹
 dimittat. Quarto phibet iudiciū indignitatis vt idem dīc. ne
 illi qui multis malis pleni sunt. alios p̄ minimis iudicent. indi
 gnum em̄ est tales esse iudices. Vnde Aug. 4. de ci. dei elegan
 ter a veraciter respondit pirrata quidā comprehensus ab alexan
 dro magno. cū ab eo interrogaret quid sibi vt mare h̄ret in se
 stū ille libera voce. qd tibi inquit vt orbe⁹ terraz. sed quia ego
 exiguo nauigio facio latro vocor. qz tu magna classe impator
 Q̄nto phibet iudiciū temeritatis. qz vt dīc Xu. q̄daz sūt oculi
 ta a de illis iudicā ē phibitū. q̄daz vō iudīa. qz dubiū ē quo
 aio fiāt. a d̄ illis iudicā ē temerariū q̄dā vō sūt maifeste mala

Sermo

sicut supra blasphemie et huiusmodi. quorum iudicium est pmissum
 Sexto phibet iudicium psonalitatē ut in iudicio nō sit acceptio
 psonarū. paupis aut diuitis. amici vel inimici. potentis aut in-
 firmi. nā ut dicit Psalms. li. 3. de sū. bo. quatuor istis modis iudici-
 um humanū patit tiorē potentie. cupiditate diuitiarū. amore
 amicorum. odio inimicorum Cassio. in epla. teste Cicerone puer/
 bialit dicit. exuit psonā iudicis. qui amicum induit. et Ambrosius
 sup beati iuma In iudicio inquit nō atempti pauperes. nō oppressi
 viduā. psonā diuitis nō recipi. in omnibz opibz seruauit iusticiā/
 am. Septio phibet iudicium dubietatē fidei. ne ut dicit Iulianus
 iudicem de diuinis pmissiōibz. tale em iudicium aduersus
 deū est ex fidei ambiguitate. Octauo phibet iudicium curiositatē
 quo multi iudicare volunt dei iudicia. qre. s. in mūdo isto qdaz
 mali fiderēt. boni vō paciant. nō em ē sine iusto dei iudiciū liz
 occulto. Legit q quidaz senex horemista deū rogauit. vt ei sua
 iudicia demonstraret. cui die quadā angelus dñi in similitudine
 senis apparuit. et duxit eū visitare sctos p̄res. et venerunt ad quē-
 dam sctm senē. qui magno gaudio eos suscepit. et lauit pedes
 eoz. atq; paruit refectiōē mane vō facto eos dimisit h angel⁹
 abscoſe tulit catinū in quo comederāt. post qd senex misit filiū
 suū. vt res redderent. quē angel⁹ ipulit. p p̄cipitiū a mortu⁹
 est. p̄turbatis vō horemista locus eius de facto venit tuz an-
 gelo post duos dies ad cellā. vbi erat senex cum duobz disci-
 pulis. qui noluit eos recipere. sed tandē post magnā instantiā
 eos recepit. nec lumen nec panem aut aquā voluit ministrare
 illis. mane facto angelus dedit huic catinum quem occulte p̄-
 oxi seni tulerat. quod videns frater qui cum eo erat turbatus.
 recede inquit a me obsecro. tetuz amplius nō ibo. sancto enim
 illi viro abstulisti catinum. et filium eius occidisti. huic vō pes-
 simo catinū dedisti. cui angelus tu rogasti deum videre iudicia
 eius. ad que demonstranda missus sum. Illi em viro abstulisti ca-
 tinum. quia nō erat de bono. nec debebat talis sanctus vir ali-
 quid tale possidere temporale. occidi vō filium eius. quia no-
 de sequenti occisurus erat patrem. catinum autem qui de ma-
 lo est addidi huic pessimo ad ruinā eius. quo dicto disparuit
 et nō indicabimini: cauendū est ne perperam iudicem⁹. quia
 ut dicit Ber. veniet dies ille in quo index omnium nō mō do-
 minus iudicet. sed ipsas quoq; iusticias indicabit. Jac. 2. iudici-
 um sine misericordia fiet illi. q non fecit misericordias. E Tercio tangit al-
 ter sp̄ale i q seruāda ē mīa: nolite adēnare et nō adēnabimi:
 nō phibet sententia iuste dānācōis. qua mali puniunt. dicit em

1

Exodi. 22. maleficos nō pateris viuere. sed phibet ne vila cō-
demnatio sit absq; aliq; mansuetudine. debet em̄ qui aliū adē-
nat tria cōsiderare Primo si ē i eadē culpa p qua alterum dam-
nat q; si sic nullo modo damnet. quia seipsum condānat
vñ legit q; Socrates videns latronē duct ad mortē rīsit. et in-
terrogauerunt euz cur rideret. dixit. rideo q; magni latrones
parū latronē damnant. Secūdo attendat qui alē dānat si
qñq; fuit in eadē culpa. q; tūc damnet cū mīa. sic sibi mīam vo-
lūisset. Tercio cōsideret si nūq; fuit in eadē culpa. q; dicit ap̄lus
qui se putat stare. videat ne cadat. q; iō cū mīa damnet Quauar-
to ponit aliud in seruanda mīa. q; est dimissio susceptē iūrie: di-
mittite: ex corde iniurias illatas. naz vt dicit Aug. in euch. 5.
cū multa sint genera elemosinaz quib; adiuuamur. vt dimit-
tant nobis pctā nra. tñ nihil ē mai9 illa. q; cū ex corde dimittit-
mus qd in nos q; peccauit: q; dimittet vobis: non est hō mo q;
pcto nō sit obligatus. qd sibi dimitti indiget. h; tunc nobis di-
mittit. qñ in nos peccatū dimittim9. alias em̄ frustra remissio-
nē speram9 a deo. nisi nos pximo remittam9. If Quin-
to aliud spāle ponit ad mīam p̄tēs: date: scz indigētib; mie-
bñficiū. qd ē elemosina. d elemosina ab eleyso grece qd elatine
miserere. q; sina ebrayce. qd est latine mandati. inde elemosina
qñ mandati mie. vel dī ebrayce ab eloy qd est deus. q; moys.
quod est aqua. quasi diuina aq. q; refrigerat q; dantem et rec-
ipientem. Nota q; duplex est genus elemosine scz corpale q; spi-
rituale. corpale elemosina fit septem modis. s. visitare infirmū
potare sitientem. cibare esurientem. captiuū redimere. nudum te-
gere. hospitem colligere. supelire mortuū. vñ versus Visito po-
to abo redimo colligo condo. Sex vero sunt spirituales elemo-
sine isto versu cōtēte Cōsule. castiga. solare. remitte. fer. ora. fac
spiritualem elemosinā. qui dat consiliū in dubijs. qui castigat
insolentē. solat tristem. remittit offensā. portat alioz defēdē
et qui orat pro p̄ximis et quia nullus est qui aliquo istorum
modorum. non possit dare elemosinam nullus a p̄cepto elemo-
sine penitus excusatur: et dabit vobis: vulgariē dicit. dare
facit recipere. pro temporalibus dantur eterna. pro vilibus pre-
tiosa. pro transitorijs perpetua. nā multa dona sunt. que dant
elemosinā largiētib; p̄mū ē sanitas aīe ysa. 58 cū fecis sanitas
tua citi9 oriet Scdm ē mūditiā cordis. luc. 11. dare elemosinā
ecce oīa mūda sūt vob; Tercū est illumiāō mētis. ysa. 58. oriet
i tenebris lux tua q; tenebre tue erūt sic meridies. Qñ tñ ē vtu-
tū fecūditas. ysa. 58. eris qñ ort9 irrigu9 cui9 nō deficiēt aque

Sermo

Quintū est extinctio peccati. Eccl. 3. sicut aqua extinguit ignē ita elemosina extinguit peccm. extinguit ignē inferni. extinguit rursus iram dei. Sextū est libertas Thob. 12. elemosina a morte liberat animam. Septimū qz in bonis conseruat. Eccl. 17. elemosina viri est qsi sacul9 cū ipso. que grām hoīs qsi pupillā oculi conseruabit. Octauū qz pugnat p nobis inimicū. Eccl. 29. sup statū potentis et sup lancā adūsus inimicū tuū pugnabit. Nonū qz etiā orat p nobis Eccl. 3. clude elemosinā in sinu pauperū. et ipsa orat p te. Decio qz tandē coronat in vitā eternā his em̄ qui dederunt elemosinā dicē in fine seculi. venite benedicti patris mei percipite regnū. qd vobis paratum est ab origine mūdi. sola em̄ mīe opa in die iudicij remunerant ē.

Secunda pars.

Secundo cū dicitur Mensuraz ostenditur qnto premio sit mīa remuneranda et multiplicat describit beatitudinem eternā. Primo quidē qz iuste vnicuiqz distribuitur iuxta mensuraz meritorū mensura premioz fm̄ em̄ mensuram meriti est mensura premiij. vnde Gre. 4. moral. q in electis in hac vita est discretio operū in alia quoqz vitā paul dubio erit discretio dignitatu. vt quo hic alius alium superat illic alius alius retribuere transcendat. et q̄uis illa retribucōis dignitas equalis nō sit. vna tñ omnibz beatitudinis vita erit ppter quod apoc. 21. dicit q nulla supna sancta ciuitas hīc m̄ mensura arundinea aurea metita est. qz certis gradibus dignitatu mēsurati supni ciues celestis ciuitatē ordiez constituit. Secdo describit hoc pmiū qntū ad pfectionē bonā: bonū est illud beatitudinis pmiū. imo bonū omnis boni. et pfectus in se q̄cuqz vera sunt bona. vñ Boetius in de cōs. beatitudo est status oīm bonorū aggregatōe pfectus. q vero sint illa bona que preparauit deus diligentibz se. fide nō capitur. spe non attingitur caritate non apprehendit. desideria et vota transgreditur. acquiri potest exterminari nō potest vt dicit Aug. 22. de ciui. dei ibi em̄ vt dicitur idē qd amabitur aderit nec desiderabit qd non aderit. vñ qd ibi erit bonū erit et sūm9 de9 sūmū bonū erit. Tercio describit hoc premiū qntū ad plenitudinē: et dēstam: et plenā plena namqz erit aīa celestis beatitudine. ita vt nihil anime aut mentis aut intellectus sit vacuum a glōria. ps. replebimur in bonis domus tue. Quarto describit hoc premiū qntū ad suā firmitatem: et cōagitatam: que enim firma esse volumus cogitamus tale erit beatorū premiū qz stabilitū et securū vnde prosp de vita cōtempl. futura vita vbi credit ē. vbi ē certa secur

I

ritas. secunda tranquillitas. tranquilla iocunditas. felix eternitas.
eterna felicitas. ubi est amor perfectus. timor nullus. dies eter-
nus. alacer motus. et unus omnis spiritus. Vel istud primum dicit co-
gitatum ratione gaudij de mutua beatitudine sanctorum quod dum omnes
gaudebunt de beatitudine alterius. beatitudo cuiuslibet alteri coagi-
tabitur. Quinto describit. hoc primum quantum ad habundantiam: et super-
effluentem: superfluentes dicit. quod excedit merita nostra. dedimus tamen
illa inquit perennis mundana per donis. et per celestibus terrena. vel dicit
superfluentes quod a plenitudine beatitudinis anime redundabit gloria
in corpus. unde Augustinus in epistola ad Thymotheum. tam potentem deus fecit
animam. ut de eius plenissima beatitudine quod sine tempore sanctis promitti-
tur. redundet in inferiores naturas. quod est corpus. non beatitudo quod
intelligentis et fruenter est propria. hic incorruptio vigorem dabit:
pater et filius et spiritus sanctus. vel secundum gloriam. dabit illi quibus impendistis
me opera. quod erant causa ut deus det: in sinu vestrum: secundum Gregorium. ni-
hil securius et amabilius est eo. quod collocavimus in sinu Secundo
ponit equalitatem retributionis cuiusque operis. eadem quippe mensura qua
meli fuerit. in merito. remeiet vobis. in primo. quod ut dicit Ba-
siliius qua mensura unusquisque peccat. aut bene agit. eadem pe-
nia aut penas feret quod enim pena sit secundum mensuram culpe. legitur
Deuteronomio 25. secundum mensuram delicti erit et plagarum modus. et Apocalypsis 18
quantum glorificavit se et fuit in deliciis. tamen date illi tormentum et lu-
dum. Sed dices non videtur quod secundum eandem mensuram malum puniat quod
perpetratum est. quod peccat homo temporaliter. et eternaliter puniunt Et dicendum
quod peccatum quod hic per penam non delet in futura vita durat in eternum
ideo pena ei debet eterna. Item secundum Gregorium. quod homo impenitens quantum in
se est peccavit eternaliter. ideo eternaliter puniunt. quod contra eternum et infi-
nitum bonum peccavit. Considerandum est autem quod in omni dei opere si-
mul sunt misericordia et iustitia. unde sic reprobos eternaliter iuste puniunt. quod
tamen misericorditer mitigat eorum penam non enim continet in ira sua mis-
suas. iustos vero sic eternaliter iuste glorificat. quod tamen misericorditer vel
tra merita dat gloriam. Romanorum 8. non sunt indignae passionibus huius
temporis. ad futuram gloriam quod reuelabit in nobis. Tercia pars. I
Ergo cum dicit Dicebant autem illis. tangit quod ordie facendum
sit quoddam misericordie opus. quod est correctio quod corrigens debet in
carpe a seipso. ecclesiasticum 3. miserere anime tue placet deo
et ostendit quatuor esse necessaria iudicanti. primo enim
debet habere iuris notitiam. unde dicebat. dicebat autem illis sibi
dime nunquid potest cecis: iudex: cecis: populum: ducere et dirigere
in regulam iusticie. et vite eternae: nonne ambo in foueam perditionis
cadunt: Hieronimus 1. grex perditus factus est populus meus. pastores se-

Sermo

duxerunt eos. nā ut dicit Aug. 9. de ci. dei Ignorantia iudicis
 ut plurimū est calamitas innocētis q̄ si aliquis diceret ignorā
 tiaz iudicis posse corrigi p̄ subiectos. quali rñdens dicit: nō est
 discipulus sup̄ magr̄m: ut error magistri possit corrigi p̄ disci-
 pulū. imo sufficit discipulo imitari magr̄m. vñ addit: p̄fectus
 aut̄ omis erit si sit sicut magr̄ eius: p̄fecto namq̄ discipuli ē di-
 sciplina magr̄i. Scdo nō est iudex idoneus qui grauioribz de-
 tinet criminibz etiā si habeat iuris noticiā. vñ subdit aliam
 pabolam: quid at̄ vides festucā: i. passionē aut̄ leue peccatum
 sicut ixe aut̄ iocosi verbi. vel etiā temptationis carnis: in oculo
 fratris tui: qui tamen oculum non excercant. licet turbent: tra-
 bem autem: id est magnum peccatum ut odiū. adulteriū. vici-
 um contra naturā. et alia huiusmodi. que merito trabes dicitur
 tur quia magno impetu in transuerso anime posita. ad proffi-
 da trahunt inferni: que in oculo tuo est non cōsideras: qz reli-
 cta sui cōsideratione. alioz cōsiderat culpas. terco nō est ydo-
 neus aliorum corrector. qui se non pri⁹ correxit. vñ subdit:
 aut qūo potes dicere: ferendo smāz. fratri tuo. fr̄ sine eiiciā aut
 absoluēdo. aut corrigēdo. aut sacramēta ecclēsie mīstrādo: festu-
 cā de oculo tuo. ipse at̄ in oculo tuo trabē nō vides. hoc ei dicē
 nō p̄t sine cōsuetudine sui si p̄m̄ eius sit notum. nec dicere potest
 saltem sine respensione pprie cōscie: si peccatum sit occultum qz
 non vult domin⁹ ut correctionis assumat officium. qui ppriis
 est peccatis obnoxius. vñ Jo. 8. qui sine peccato est vestrum
 in illam lapidem mittat. q̄rto documentuz adiungit. ypocrita.
 ypocrita d̄ filator. et reuera peccator corrigens aliū ypocrita ē
 quia actu correctionis se immunem ostendit a peccato. cū non sit
 Eūce primū trabem de oculo tuo. hic est rectus ordo ut primo
 seipsum corrigat. vñ Gre. duz est ut qui nescit tenere modera-
 mina vite sue: iudex fiat aliene Ecclē. z. nol. q̄rere fieri iudex:
 nisi valeas virtute irrumperē iniquitates: tūc p̄spicies. i. p̄fē
 aspicias: ut educas: auctoritate regim̄is: festucā de oculo fr̄is
 tui. qz h̄z iudex sit supior auctoritate regim̄is. fr̄ tñ ē p̄tate fidei
 vocatōis q̄ id̄ fratne dēt corrigere: in om̄ibz istis ut dicit Basi.
 cōsiderandū est q̄t sit difficultatis alios iudicare. qz optet q̄ p̄-
 mo seip̄os aspiciāt ec̄ emendēt. qd̄ videt grauiissimū om̄iuz:
 qz cū oculus cuncta videat exteri ora. tñ sup̄ se visu non vtitur.
 ita et noster intellectus: cū alienuz velociter cōiectat p̄m̄. len-
 tus est tñ pprios p̄uidere defectus &c.

Dominica secunda post penthecostes.
 Sermōnis quinquagesimiprimi.